

LISTY PRAHY1[®]

25. ročník

kulturně společenský měsíčník

říjen 10 2016

www.listyprahy1.cz

STRANA 2

Ošklivá zelenina

snížete plýtvání a ušetřte

Pasivní agrese

co to je a co s ní

STRANA 3

Světlo a abstrakce

rozhovor s Bohunkou Waageovou

Mrazivá krimi

kniha Freda Vargase

STRANA 4, 5

4 + 4 dny v pohybu

umělecké projekty všech žánrů

Divadlo, koncert, kino

programové přehledy

STRANA 6

Rozzářený festival

Signal festival nabídne dvacet instalací

Ornitologie a dada

výstava v Goethe-Institutu

Panoptikum krásy a ošklivosti lidské duše

JIŘÍ ANDERLE V OBECNÍM DOMĚ

Nedávno osmdesátiletý umělec, nositel mnoha významných ocenění, jehož grafiky i malby vystavuje řada světových galerií, začal kdysi s tužkou a školním sešitem na venkovském dvorku. Pavlíkov u Rakovníka mezitím povýšil na městys a od nedávna má i krásnou Galerii Anderle, shromažďující řadu zásadních děl slavného rodáka včetně těch prvních – inspirovaných zdejšími vesnickými tancovačkami. A těmi začíná i velká přehlídka k jubileu umělce v Obecním domě, pokračující až k jeho současné tvorbě. Mnohá díla jsou tu vystavena poprvé. A je na co se dívat.

TANCOVAČKY A TEATRUM MUNDI

Je zjevné, jak od mládí Anderleho fascinovalo lidské nitro a hledání způsobu, vyjádřit je kresbou, malbou či grafikou. Jak se stav mysli prodírá a odráží na povrchu lidského těla. Jak poznamenává nejen výraz tváře, ale celou postavu, celé fyzické člověka. Tancovačky, které pozoroval z pozice muzikanta – bubeníka, byly začátkem. Cesty po studiích na pražské Akademii vedly Jiřího Anderleho i mimo Československo. Objevuje svět jako člen souboru Černého divadla Jiřího Srnce. V jeho zákulisí kreslí,

maluje a přemýšlí o zákonitostech světa a o lidském panoptiku v něm. O ztvárnění tohoto panoptika na jevišti, o lásce i o válce jako věčných fenoménech. Teatrums mundi – divadlo světa, které pozoruje, jej nepřestává fascinovat. Zpracovává je přímo na cestách s divadlem. Náměty grafik i kreseb nachází ve městech Evropy i na zájezdech do Ameriky, Austrálie. V tamních muzeích studuje i umění domorodého obyvatelstva, které se stává další stálou inspirací.

Svět jako velké divadlo je Anderlemu tématem až do současnosti, i když se jeho ztvárnění v čase proměnilo, jak výstava v Obecním domě dosvědčuje. Procházíme s úžasem kolem rozměrných maleb a grafik, z jejichž křivek a čar se náhle vynořují základní lidské pudy a slabosti.

STAŘÍ MISTŘI – O KRÁSE I OŠKLIVOSTI

V osmdesátých letech, po rušném období přišlo zklidnění a inspirace génii renesance či baroka. Z Anderleho grafik vystupují madony i starci ušlechtilé krásy. Projevuje se tu ale i jeho další stálá fascinace – neúprosný běh času. Proměna dívky ve stařenu, poupěte v opadaný květ. Dílo zasahuje diváka komplexním mistrovstvím, příměje zastavit se ve svém vlastním čase (Variace na Vermeerovo téma *Divka čtoucí dopis*). Přicházejí velké zahraniční Anderleho úspěchy: jeho *Krutá hra pro člověka* je označena za nejvýznamnější grafický list sedmdesátých let. Švédské Národní muzeum ve Stockholmu vystavuje retrospektivu grafik (1981), na Bienále v Benátkách 1982 zazáří cyklem *Iluze a realita*. Znovu zde vystavuje i v roce 1984. Inspirována Benátkami, vzniká *Comedia del Arte*, grafiky z tohoto cyklu dnes vlastní významné americké galerie (Cincinnati, Harvard).

Dalším Anderleho stálým tématem je hrůza války. Výstava je dokumentuje několika rozměrnými díly, inspirovanými dobovými fotografiemi z 1. světové války, které umělec zakomponoval do díla. Neválčí se na nich, jsou to poklidné fotky z rodinného alba. Anderleho reakcí je zobrazení těchto postav v absolutní lidské nahotě a bezbrannosti. Voják a mladá žena s miminkem nebo matka a tři děti, otec. Poslední společná fotka? Vráť se z války jako mrzák nebo se nevrátí vůbec? A pak vojvodci, hybatelé dějin, manažeři válek fotograficky zvětěni ve vážnosti – u Anderleho šklebí se a nazí. Podobně strhává umělec masku i politikům – manipulátorům, až k odstrašujícím „Žroutům“, kteří bezostyšně hodují z tabule světa.

Anderleho introvertní duše vnímá kolem sebe současně krásu i ošklivost ve své prostupnosti. Jeho talent je dovede zachytit a zpracovat v jednom okamžiku, v jejich protikladu. V jednom díle zároveň zastaví

čas i proběhnout staletími. V novější tvorbě, především malbě, se stává abstraktnějším (*Otisky pradávna* se skutečnými otisky kapradin lemuje akryl), zamýšlí se nad technickým pokrokem lidstva, ale vrací se i ke vzpomínkám na dětství, námětům domova (obraz *Maminka*). Kopcovitou krajinu Rakovnícka, lesy, pole a staré hrušky na obzoru, chalupníky i řemeslníky zvětšil ostatně i slovy. Rodný Pavlíkov oslavil v rozhlasovém vzpomínání o mnoha dílech *Láska za lásku*. Nadobytějná hřejivost, umělcův melodický hlas a nezaměnitelný projev zaručily pořadu takovou popularitu, že se stále nahrává a opakuje (již 18 let!) a vzešla z něj i stejnojmenná kniha s ilustracemi.

S reprodukcemi Anderleho děl posíláme novoroční přání, mnohá se stala všeobecně známými symboly. Snad pro poselství humanity, které jeho tvorba vyjadřuje.

Obecní dům, nám. Republiky 5, Praha 1, do 15. 1. 2017, 10.00–19.00 h.
Martina Fialková

Civitas Carolina v Národním technickém muzeu

Může být pro současníka, uvyklého vídat na stavbách v ulicích měst i mimo ně moderní stavební technologie, zajímavé, jak se stavělo v období pozdního středověku? Může. Dokazuje to letošní hlavní výstava v Národním technickém muzeu, kterou najdeme v suterénních prostorách. A nejen tam. Již před budovou láká věrná a funkční replika velkého středověkého jeřábu, s jehož pomocí byl například už opraven hrad Točnick. Další, menší repliky najdeme v expozici. Dokládají, že i s těmito, zdánlivě primitivními pomocníky bylo možné v době Karla IV. stavět velmi rychle a kvalitně.

Stavební postupy, zvyklosti, nástroje, nářadí a právě ony geniálně jednoduché, ale účinné stroje, využívající nejzákladnější principy páky, klady a nakloněné roviny, se tu prezentují na pozadí kulis, vytvořených podle dobových kreseb. Všichni známe ty drobné obrázky ze středověkých kronik, ale málokdy si povšimneme všech detailů na nich. Často ale přesně znázorňují tehdejší každodenní život, a proto i řemeslníky a stavební činnosti. Zvětšené pak působí jako reálné pozadí, či co to byla stavební činnost. V jednotlivých sekcích se dozvíme, jak pracovali za Karla IV. zedníci, kameníci, kováři, jak se zacházelo s vápnem, míchala malta, řezal a opracovával kámen. Jak a kde se vyráběly cihly – v Praze například už tehdy na místě, dnes zvaném Hergetova cihelna – jak se stavělo lešení a spojovalo houževmi, či co to byla stavební huť. Že huť vznikaly při velkých stavbách, tedy například již při začátku stavby chrámu

sv. Víta, a po dlouhá léta se zde udržovaly vysoce ceněné a pečlivě střežené znalosti odborníků, stavitelů, kameníků, tesařů i zedníků, odehrávaly se různé odborné i přípravné práce pro stavbu. Huť měla velmi přísná pravidla a přesnou hierarchii, často i vlastní právní předpisy. Tu pražskou založil Matyáš z Arrasu a po něm řídil Petr Parléř a podílela se také na stavbě Karlova mostu, části Staroměstské radnice, Týnského chrámu či Karoliny. Zaujme například zjištění dnešních odborníků, že středověké omítky mají úžasnou trvanlivost a doposud se nepodařilo v této kvalitě je napodobit.

Největším stavebním počinem té doby však bylo Karlem IV. založené Nové Město pražské. Na parametrech tohoto obřího projektu výstava ukazuje tehdejší vyspělost stavitelství. Založením moderního městského celku chtěl panovník zvýšit důležitost Prahy – sídelního města říše a centra její kultury. Přípravné práce započaly již v roce 1345, bylo

nutno zhotovit urbanistický plán, promyslet časový harmonogram, zabránit spekulacím s pozemky, spočítat bilanci, vyhledat zdroje stavebního materiálu, vodní zdroje a napojit komunikace a mnoho dalšího. Císařova vlastní aktivita i schopnosti se angažovat v tomto plánování dodnes udivují. Taktéž i rychlost samotné stavby opevnění nového města. Při pohledu na vystavené jednoduché ruční nářadí či dřevěné dvoukoláky, kterými se převáželo kamenivo a další materiály, zůstává rozum stát, když se dočteme, že rozlehlé, 3,5 km dlouhé hradby včetně nového věží a příkopů vznikly za 23 měsíců, pracovalo na nich na 200 zedníků a 300 pomocníků, povozy s náklady se otáčely až 3× za den.

A jsou tu i jiné zajímavosti. V herně si mohou malí i dospělí složit z dřevěných kostek podle „technického výkresu“ některý z hradů, založených Karlem IV. Můžete hádat, co znamenalo ve staročeštině slovo týn anebo že bradla nebyla tehdy cvičebním nářadím, ale toto slovo označovalo cimbuří na hraděbni zdi. Obdivovat lze několik vzácných stavebních artefaktů z hradu Karlštejn nebo faksimile středověké knihy s detailním vyobrazením používaných stavebních strojů. Ve vestibulu muzea pak najdeme faksimile úctyhodně obsáhlé zakládací listiny Nového Města pražského. Civitas Carolina – la-

K*700

1316—2016

tinisky obec Karlova stále vzkvétá. Nahlédněme proto do jejich počátků.
Národní technické muzeum, Kostelní 42, Praha 7 do 5. 2. 2017 denně včetně státních svátků, v pondělí zavřeno.

Martina Fialková

PŘIPOMEŇME SI V ŘÍJNU

- 2. 10. 1861 v Praze zahájil činnost pěvecký spolek Hlahol – **155 let**
- 3. 10. 1901 nar. František Halas, básník (zemřel 27. 10. 1949) – **115 let**
- 13. 10. 1781 císař Josef II. vydal tzv. toleranční patent – vyhlášoval omezenou náboženskou svobodu – **235 let**
- 20. 10. 1931 nar. Hana Hegerová, zpěvačka, šansoniérka – **85 let**
- 28. 10. 1861 nar. Rudolf Kříženecký, architekt (zemřel 12. 3. 1939) – **155 let**
- 31. 10. 1821 nar. Karel Havlíček Borovský, spisovatel (zemřel 29. 7. 1856) – **195 let**
- říjen 1781 v domě U Bílého jednorožce na Staroměstském náměstí byla otevřena první veřejná čítárna časopisů a půjčovna knih v Praze – **235 let**

QUADRIO
obchodní centrum

Nákupní galerie
Po – Pá 8.00 – 21.00
So – Ne 9.00 – 21.00

Supermarket Billa
Po – So 7.00 – 21.00
Ne 8.00 – 21.00

Restaurace a kavárny
Po – Ne 8.00 – 21.00

www.quadrio.cz
Národní třída

PETITE FRANCE
PEKAŘSTVÍ A CUKRÁŘSTVÍ

FRANCIE V CENTRU

PONĚLÍ-NEDĚLE 8:00-20:00

BOULANGERIE & PATISserie
Myslíkova 22, PRAHA 2
T: 702 146 966
OBCHOD@PETITE-FRANCE.CZ
WWW.PETITE-FRANCE.CZ

I se zdravím přiměřeně

V dnešní době je „trendy“ zdravý životní styl. Je veskrze jasné, že cpát se vlašským salátem a rohlíky, za běhu, mezi prací a nákupy v přestávce na oběd, již není „in“, dokonce již to není ani nezbytné. Jak s ohledem na nabídku současných restaurací, tak na prodlouženou dobu obchodů. Ovšem, jsme-li u jídla, ani „přefabrikáty“ – svačiny z „fast foodů“ v nákupních centrech nejsou zrovna ideální. Jenže zdraví není jen jídlo!

Ani alkohol člověku neprospívá. Od klasické slivovičky přejdeme k „lehčím“ míchaným drinkům, od piva „dvanáctky“ k méně procentním ovocným „radlerům“. Ani to však dnešní populaci nestačí a tak jde dál. Pohyb! Ano, pohyb je přirozený, člověk se musí hýbat. Obzvlášť, když činnost většiny profesí probíhá vsedě, ať již za stolem, za volantem či za jiným zařízením, před kterým je židle nebo sedadlo. Mnohé firmy to řeší vlastními „relaxačními“ prostory. I tak obyvatelé Prahy, stejně jako jiných velkých měst, absolvují pravidelné „zdravotní“ hodiny v tělocvičnách, bazénech nebo na kolečkových bruslích či na kole na cyklostezkách. Jak se dnes hezky rozšiřují, že. Nebo alespoň chodí na odpolední vycházky po Stromovce. Není-li zbylí.

Ani to však nestačí! Četná klišé typu „odborníci varují“ vytýkají další body, které bychom měli kromě tělesné životosprávy dodržovat: vyváženost práce a odpočinku, odbourání stresu.

Ano, proč ne. Podíváme se třeba, jak se rozšířila nabídka relaxačních masáží – od běžných „thajských“, které si dnes v Praze můžeme dopřát doslova na každém rohu, po čínské, ajurvédské, s termoaktivním účinkem, proti stresu motýlí nebo s horkými kameny na revma. A co pak o víkend – ve slevě se dají pořídit „wellness“ pobyty za pár korun spojené s regenerující koupelí v pivě, víně nebo v čokoládě, s meditačními seancemi a s vegetariánskou stravou.

Jenže, již naše babičky říkaly „všeho s mírou“. A dnešní odborníci rovnou hovoří o poruše zvané „ortorexie“, tedy doslova posedlost zdravým životním stylem. V praxi to vypadá tak, že z jedné strany plní čekárny lidé, kteří nerelaxují vůbec a jejich zdraví je těžce podlomené, z druhé strany přicházejí ti, kteří si naordinovali ranní meditace, dokonalou pracovní kázeň, vzornou stravu a večerní cvičení, přičemž jim jaksi nezbylo na pouhoupouhou obyčejnou radost ze života, z čirého lenošení spojeného s dobrým jídlem, skleničkou a posezením s přáteli. Tedy uvidíme, co bude „trendy“ pro naše děti.

Ondřej Sedláček

PLACENÁ INZERCE

FORMAGGERIA
www.laformaggeria.com

Sýr Gran Moravia,
mléčné výrobky a spousta italských specialit!

Praha 1, Václavské náměstí 56
Praha 1, Spálená 23
Praha 1, Florentinum, Na Poříčí 1048/30
Praha 3, Vinohradská 1418/135
Praha 4, Centrum Praha Jih – Chodov, Roztylská 2321/19
Praha 4, Nuselská 5
Praha 7, Míladý Horákové 499/62
Praha 9, OC Letňany, Veselská 663
Praha 9, NC Fénix, Freyova 35

Výběr z vlastivědných akcí PIS

Kam v říjnu na procházku?

PIS-PCT, Arbesovo nám. 70/4, Praha 5, tel.: 221 714 161, 221 714 714, vlastiveda@prague.eu, www.prazskevychazky.cz
Vycházky se konají s maximálním počtem 60 účastníků ve skupině, přednost mají účastníci se zakoupenou vstupenkou. VYCHÁZKY OZNAČENÉ HVĚZDČÍKOU MAJÍ OMEZENÝ POČET ÚČASTNÍKŮ, DOPORUČUJEME VYUŽÍT PŘEDPRODEJE v turistických informačních centrech PIS, v recepci Arbesovo nám. 4, pouze po-čt nebo on-line na <http://eshopprague.eu>. /Vstup na akce 100/70 Kč, není-li uvedeno jinak/.*

► **1. so Univerzitní kampus Albertov: Historie, současnost i plány do budoucna.** Připomeneme si historii tohoto koutu Prahy. Začátek ve 14.00 před kostelem Nanebevzetí P. Marie a sv. Karla Velikého, aut. č. 291 Dětská nemocnice Karlov. (M. Racková)

► **Po malostranském břehu.** Od Strakovy akademie až k mostu Legií. Začátek ve 14.00 u pomníku 2. odboje na Klárově, tram. č. 12, 18, 20, 22 a metro A Malostranská. (E. Sokolová)

► **2. ne Podzimní vycházka po Vinohradském hřbitově.*** Navštívíme hroby známých osobností. Začátek ve 14.00 na zastávce tram. č. 5, 13, 26 Vinohradské hřbitovy. (P. Lešovská)

► **Heinrich Mann a Praha.** Vycházka představí osobnost německého spisovatele. Začátek v 9.30 v ulici J. Plachty č. 30, P 5. (L. Mandová)

► **3. po Pod Vyšehrad za kubistickými domy Josefa Chochola.** Připomeňme si unikátní český kubismus. Začátek v 16.30 před Podskalskou celnicí na Výtoni. (J. Kochová)

► **4. út Vzpomínka na Václava Havla.** Připomeneme si osobnost V. Havla, který by

se letos dožil 80 let. Začátek v 16.00 u pomníku sv. Václava na Václavském nám. (J. Nováková)

► **5. st Dvory, dvorky, dvorečky a pražská zákoutí – Malá Strana V.*** (stejně i 10., 17., 10.) Procházka zákoutími a romantickými dvorečky. Začátek v 15.30 na prostranství metra A Malostranská. (M. Racková)

► **Noční procházka Pražským hradem.*** Začátek v 19.30 u sochy T. G. Masaryka na Hradčanském nám. (D. Kratochvílová)

► **6. čt Kostel sv. Jindřicha a Kunhuty s okolím.** Prohlídka původně gotického kostela, založeného ve druhé polovině 14. století. Začátek ve 14.30 před kostelem sv. Jindřicha v Jindřišské ul., tram. 3, 5, 6, 9, 14, 24 Jindřišská. (A. Škrlandová)

► **7. pá Za Karlem IV. na Staré i Nové Město.** Připomeneme si Karlovy zakladatelské počiny. Začátek v 16.00 před kostelem sv. Jakuba v Malé Štupartské. (D. Kratochvílová)

► **8. so Od Dvou slunců ke Třem housličkám.*** Akce pro děti. Povídání o domovních znameních a osobnostech Malé Strany. Začátek ve 14.00 u sochy T. G. Masaryka na Hradčanském nám. (průvodci PIS – PCT)

Nordic walking: Od Archeoparku Na Farkách do Podhoří.* Po instruktáží si prohlédneme rekonstrukci neolitického sídliště v podobě dřevěného opevnění s bránou a vydáme se přes bývalou ves Bohnice k přírodní památce Bohnické údolí. Začátek v 10.00 na konečné stanici autobusu č. 102, 200 Sídliště Bohnice. (M. Hátlová)

Kostel Nanebevzetí P. Marie a sv. Karla Velikého na Karlově. Čeká na vás příběh areálu augustiniánů kanovníků. Začátek ve 14.00 před kostelem. /170 Kč + na kostel 30 Kč/, (S. A. Marchal)

Večerní prohlídka Staroměstské radnice. Začátek ve 20.00 před věží objektu. /180 Kč/, (A. Baloun)

► **9. ne Hradčany známé i neznámé.** Procházka městskou čtvrtí s nepřebýrným množstvím památek. Začátek ve 14.00 u sochy T. G. Masaryka na Hradčanském nám. (M. Smrčinová)

► **Poutní místo Loreta.*** Prohlídka areálu. Začátek ve 14.00 před vchodem na Loretánském nám. /100/70 Kč + do Lorety 110 Kč/, (A. Plíšková)

► **10. po Dvory, dvorky, dvorečky a pražská zákoutí – Malá Strana V.*** (viz 5. 10.)

► **11. út Pražské průchody a pasáže VI.*** Průchody kolem Revoluční a Dlouhé ulice. Začátek v 16.00 před budovou Burzovního paláce Rybná 14, P1. (P. Lešovská)

► **12. st Nová architektura v asanovaném prostoru Starého Města a Josefova.** Na přelomu 19. a 20. století vznikaly v Pařížské ulici i přilehlých uličích „středověké hrady“ i domy moderní. Začátek v 16.15 na Mariánském nám. před radnicí. (J. Škočová)

► **15. so Národní divadlo.** (stejně i 30. 10.) Prohlídka divadla. Začátky prohlídek v 11.30, 12.00, 13.00 a 13.30 ve vestibulu

historické budovy. /140/100 Kč/, (průvodci PIS – PCT)

Funerální umění 20. století na Olšanských hřbitovech II.* Procházka hřbitovy VI-IX je věnovaná umění náhrobků a funerální plastice první poloviny 20. století. Začátek ve 14.00 u kostela sv. Rocha na Olšanském nám., tram. č. 5, 10, 11, 13, 15, 16 Olšanské hřbitovy (A. Klinerová)

► **16. ne Za sv. Vojtěchem do Břevnovského kláštera.*** Vycházka z cyklu Děti, objevujte památky Prahy! Začátek ve 13.00 před branou do kláštera. /100/70 Kč + 50/30 Kč/ (průvodci PIS – PCT)

Mezi nima Babinskej, starej lotr mexickéj aneb o Řepích vážné i nevážné. Cílem vycházky bude především areál Domova sv. Rodiny s kostelem milosrdných sester sv. Karla Boromejského. Začátek ve 14.00 na stanici autobusu č. 164 Škola Řepy. /100/70 Kč + 30 Kč na Domov seniorů/, (E. Sokolová)

Stavovské divadlo.* Prohlídka divadla. Začátek v 10.00 před divadlem, Železná 11, P1. /140/100 Kč/, (H. Barešová)

► **17. po Dvory, dvorky, dvorečky a pražská zákoutí – Malá Strana V.*** (viz 5. 10.)

► **Pražské průchody a pasáže VI.*** (viz 11. 10.)

► **18. út Alfons Mucha: Slovanská epopěj.*** Prohlídka s lektorkou NG. Začátek v 16.00 u pokladen ve Veletřním paláci, tram. č. 6, 17 Veletřní palác. /100/70 Kč + na výstavu 90 Kč/, (M. Sybolová)

► **19. st Reformy Josefa II.*** Na přednášce si přiblížíme okolnosti i osudy reform, které ve své době znamenaly převratné změny ve fungování monarchie. Začátek v 17.00 v sále PIS – PCT, Arbesovo nám. 4, P 5, (J. Nováková)

► **20. čt Bubenečské svatyně – sv. Ludmila a sv. Gothard.** Na vycházce se sezná-

míme s kostelem Ruské pravoslavné církve sv. Ludmily a kostela sv. Gotharda. Začátek v 15.00 na stanici autobusu č. 131 Si-bírské nám. /100/70 Kč + na kostel 20 Kč/, (A. Škrlandová)

Jak se stavěl Karlův most.* Návštěva Muzea Karlova mostu. Začátek v 16.00 u sochy Karla IV. na Křižovnickém nám. P 1. /240 Kč/, (D. Kratochvílová)

► **22. so Hanspaulka – čtvrt v zahradách II.** Tentokrát se podíváme, jak vznikalo na Hanspaulce „zahradní město“. Začátek ve 14.00 na stanici autobusu č. 131 Dyřinka. (S. Micková)

Vyšehrad a jeho legendy. Prohlídka areálu a interiéru baziliky sv. Petra a Pavla. Začátek ve 14.00 u Táborské brány. /100/70 Kč + do baziliky 50/30 Kč/, (M. Smrčinová)

Večerní prohlídka Staroměstské radnice. Začátek ve 20.00 před věží objektu. /180 Kč/, (A. Frintová)

► **23. ne Toulky Žižkovem.** Povídat si budeme o jeho hlavních dominantách a památkách. Začátek ve 14.00 v Milešovské ul. č. 846/1, P 3. (M. Hátlová)

Valdštejnská zahrada. Budeme si vyprávět o vzniku a historii této šlechtické zahrady. Začátek ve 14.00 na prostranství stanice metra A Malostranská. (M. Kobliňová)

► **24. po Dvory, dvorky, dvorečky a pražská zákoutí – Staré Město II.*** (stejně i 25. 10. – P. Lešovská). Vycházka zákoutími a romantickými dvorečky. Začátek v 15.30 u kašny na Malém náměstí, P 1. (M. Smrčinová)

► **26. st Dvory, dvorky, dvorečky a pražská zákoutí – Staré Město III. (stejně i 27. 10. – M. Smrčinová)** Začátek akce v 15.30 před domem UK v Celetné ul. č. 20, P 1. (P. Lešovská)

► **29. so Rudolfínem.*** Prohlídka prostor budovy při vltavském břehu. Začátek v 10.00 před vchodem z Alšova nábreží. (M. Smrčinová)

Malostranský chrám sv. Mikuláše – perla českého baroka. Prohlídka kostela s výkladem o jeho stavební historii. Začátek ve 14.00 před vchodem. /100/70 Kč + do kostela 70/50 Kč/, (E. Sokolová)

Malvazinky – nejen usedlosti, ale i zajímavé vily. Během vycházky si ukážeme, kde byly viniční usedlosti Cihlářka, Malvazinka, Santoška. Začátek v 14.00 na stanici autobusu č. 137 Malvazinky. (S. Micková)

► **30. ne Za apoštoly na Staroměstskou radnici.*** Děti si prohlédnou starodávné síně a také sestoupí do podzemí radnice. Začátek ve 14.00 před vstupem do inform. centra radnice. (průvodci PIS – PCT)

Národní divadlo. (viz 15. 10.)
Kostel sv. Jakuba Většího. Návštěva jednoho z největších kostelů v Praze. Začátek ve 14.00 před kostelem v ulici Malá Štupartská, P1. /100/70 Kč + na kostel 30 Kč/, (S. A. Marchal)

Přednáška pro veřejnost

2. listopadu **Iracionální užívání léků.** Proč se držet poznatků vědecké medicíny? Jakých chyb se dopouštějí pacienti při užívání léků a lékaři při jejich předepisování? Přednáší Mgr. Tomáš Cikrt.
 Z cyklu přednášek **Zdraví a životní styl** pořádá Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové
 Malý sál Městské knihovny, Mariánské nám. 1, Praha 1, začátek v 17.00

KONTEJNERY NA PRAZE 1

Velkokapacitní kontejnery budou přistaveny od 14.00 do 18.00 ukládání bude koordinovat obsluha.

úterý 11. 10.
 Hašlatská u č. 2
pátek 14. 10.
 Besední č. 2 (roh parčíku), Pohořelec horní parkoviště, Široká naproti FF UK
úterý 18. 10.
 Hellichova ul., Jeruzalémská za kostelem sv. Jindřicha, Štěpánská x Řeznická
pátek 21. 10.
 Cihelná (č. 2), Petrské náměstí x Lodecká
úterý 25. 10.
 U Dobřenských před křižovatkou s Betlémskou, Masná x Malá Štupartská, Dlouhá 46
 (zdř) OÚ MČ Praha 1)

ČALOUNICTVÍ VÁVRA
 Veškeré čalounické práce výběr 1200 potahových látek, kůže, ekokůže, koženky.
Tel. 733 299 549, 693 301 565
www.calounik-vavra.cz
info@calounik-vavra.cz

ŘÁDKOVÁ INZERCE
 tel.: 257 533 280-1 | listyprahy1@jalna.cz
 ■ **SÍDLO PRO S. R. O., OSVČ V PRAZE**
 od 149 Kč/měsíc, tel.: 728 991 247
www.SidloproFirmuPraha.cz
 ■ **PSACÍ STROJE, KALKULAČKY, SKARTOVAČE**
 opravy, prodej – tel.: 241 412 507,
www.pscacistroje.cz

Pasivní agrese

Často se ve své praxi s tímto termínem setkávám. Ať už z pohledu chování některých svých klientů, nebo jsou právě oni v blízkém okolí člověka s pasivně agresivním chováním.

Co to je pasivní agrese? Pasivní agrese je definována jako účelný a maskovaný projev emocí hněvu. To zahrnuje systém naučeného chování a reakcí, jak to druhému oplácit (jak ho „potrestat“ – většinou vyvoláním pocitu viny), aniž by si dotyčný uvědomoval váš hněv. Zní to komplikovaně? Následující příklady vám pomohou lépe porozumět.

1. Co ti je? – Nic!

Toto je nejčastější pasivně agresivní odpověď. Zde je zřejmé, že dotyčný člověk úmyslně popírá své pocity hněvu. Místo upřímné a přímé odpovědi ohledně jeho emocí a toho, co se děje a nelíbí se mu, volí cestu odseknutí a zastírání.

2. Dělal jsem si jenom legraci!

Vtipy, které zabolí. Určitě vás alespoň jeden takový vtip v životě potkal nebo si rádi zavtipkujete na cizí účet. Mnoho lidí své pasivně agresivní chování skrývá do sarkasmu, a to z něj činí nejčastější pro-

jev tohoto chování. Útok je skrytý do společensky přijatelného „vtipu“, a pokud se vás onen vtip dotkl, dotyčný přejde do role oběti s dalším skrytým útokem: „Proč si to bereš tak osobně?“

3. Dobře! Mně je to jedno!

Těmito slovy končí většina hádek, kde se alespoň jeden partner bojí projevit své emoce. Volba těchto slov má hádku ukončit, ale zároveň projevit hněv, který dotyčný cítí. Jelikož projev své emoce připadá dotyčnému nebezpečné, touto cestou se emočně od hádky odvrací, a zůstává tak ve svém emočním bezpečí.

Příklady je mnohem více, vybrala jsem ty nejčastější. Cesta z pasivně agresivního chování není nemožná. Vyžaduje otevřenou komunikaci, odvahu projevit své city a věřit, že to, co cítíte vy, je stejně důležité jako to, co cítí vaše okolí.

Terra Řeháková, M. A.,
 psycholožka

říjen

POŘADY PRO SENIORY

Koncert pro seniory se koná ve středu 5. října od 14.30 v Malostranské besedě, Malostranské náměstí 21, Praha 1.

Ztajená historie Prahy – vycházky Vlastivědného kroužku, *sraz vždy ve 13.45.*

15. 10. Z Poštovského plácku do Solné uličky – sraz před kaplí na Betlémském náměstí
29. 10. Křižovnické Agnesianum – sraz před vchodem do kavárny Slavia na Národní třídě
5. 11. Omyly a dohady za Svatovalentinské osady – sraz před Novou radnicí na Mariánském náměstí

PLACENÁ INZERCE

RYBNÁ 9 In Loco restaurant a Listy Prahy 1 VÁM PŘINÁŠEJÍ DÁREK

30% SLEVA

POZOR: kupon není možné uplatňovat na polední menu v čase od 12:00 do 15:00. Kupon lze uplatnit pouze jednou, po uplatnění si od Vás obsluha kupon převzme pro založení. Tento kupon je platný od 1. 4. 2016 do 5. 12. 2016.

IN LOCO RESTAURANT

BEZPEČNÝ DOMOV ZAČÍNÁ DVEŘMI

MONTÁŽ DVEŘÍ ZDARMA
 Akce platí do 31. 10. 2016.

NEXT
 BEZPEČNOSTNÍ DVEŘE

www.next.cz | tel.: 777 335 878
 Pobřežní 8, Praha 8 - Florenc

Realitní kancelář pro Prahu 1
RE/MAX Diamond Group
 Samcová 1/1177, Praha 1, tel.: 224 247 291
 otevírací doba: 9 - 17 hod.

Kontaktuje
T: 605 081 529
Zdeňka Voříšková

Prodáváte byt? Hledáme pro naše klienty byty na Praze 1.

Cestou světla Bohunky Waageové

Malířka a grafička Bohunka Waageová prožila dětství v průmyslově krajinně Ústí nad Labem, kam početná rodina odešla za volným bytem po válce. „Bývaly tam oranžové mlhy“, říká: „Jako asi každý mám ale na dětství vzpomínky hezké. Byla jsem poslední ze čtyř dětí, ale jediná jsem se takhle „zvrhla“. Malovala jsem všechno a všude, jako malá nejraději křídami doma na plechy na podlaze před našimi kamny. To se dalo pomalovat, zase smazat – tam jsem toho namalovala!

Ve třinácti to začalo být trošičku vážnější, začala jsem třeba se zátíšími. Nebo přišel úkol ilustrovat na téma *Osiřelo dítě*. Toto vyjádření bylo pro mne asi docela zásadní, vzpomíná výtvarnice ve svém bytě na rozhraní Žižkova a Vinohrad, části města, kde se cítí dobře. Byt v typickém domě poblíž náměstí Jiřího z Poděbrad je zároveň i ateliérem. Z obrazů na mne proudí světlé barvy, spletené do obrazců duchovní energie a touhy, a z nich vystupující různé tváře či symboly. Dílo Bohunky Waageové najdeme v řadě soukromých galerií doma i v zahraničí, měla více než třicet samostatných výstav. Jak vzniká a proč poněkud kontrastuje s racionálním projevem této drobné, sportovně vyhlížející ženy – to se pokouším aspoň trochu odhalit během našeho rozhovoru.

Na tvých obrazech nevidím žádné konkrétní krajinky ani postavy, spíš jen náznak chrámu či obličje – a hlavně hodně světla nebo různých nebeských jevů, znamení. To mělo jistě nějaký vývoj.

Samozřejmě se to u mne vyvíjelo od konkrétnějších obrazů k abstraktním. Dnes máš konkrétní fotografii, a už ani ta není, jako byla kdysi. Proč tedy malovat konkrétně, malují raději imaginativně, dávám do obrazů své představy, byt vnímání světa. Ale přesto mám na obraze většinou něco konkrétního. Tady třeba Prahu – to se jmenuje *Andělé přiletěli z Florencie do Prahy*. Nebo ruce...Pro mne je hlavně důležité jít za nějakým cílem, být rozpoznatelná pro lidi, když obraz uvidí, tak aby řekli – to je Waageová.

Kdo tě inspiroval v začátcích?

První, kým jsem se nechala ovlivnit, byl Jan Zrzavý. Už v dětství mi ukázal, že lze něco dělat jinak. I on byl už vlastně dost imaginativní.

Potkala jsi Jana Zrzavého osobně?

Ano, kolem mých sedmnácti mi řekla má nejstarší tetička, dáma, která jakoby přišla ze začátku 20. století: Já tě s ním seznámím. Chodila se svým mužem, profesorem fyziky a později řeckokatolickým knězem do stejné společnosti. Vydaly jsme se, mohlo to být v pětadesátém, na Nové zámecké schody. A tam byl malý muž, jak ho všichni známe, v čepičce, usmíval se a aniž se na něco podíval, řekl: Já vám všechno pochválím. Můj obdiv dostal trhlínu a už to byl velmi podivný muž. S odstupem let ho trochu chápu, byl nesmírně žárlivý na svůj čas, a nyní vím, že neuznával nikoho jiného, ani slavné soupeřníky. Nicméně stále ho ctím, ale už ne s tím bezvýhradným obdivem.

Tady vidím něco jako inspiraci Zrzavým.

To je francouzský venkov, domečky a pod nimi hřbitov. To je už staré, ze 70. let. Francii mám moc ráda, a taky Itálii. Ale od Zrzavého jsem přešla dál.

Měnila jsi nějak barvy od té doby, co jsi začínala? Nebo už tehdy to byla nebeská modř, žlutá, červená nebo oranžová, které tu převážně vidím?

Ani nevím, ono si to moje malování jede svojí linií. Ale možná moje barvy trochu zesvětlyaly, i když jsou někdy v kontrastu s tmavými. Začínala jsem malovat asi v roce 1962, pak jsem studovala na Střední odborné škole výtvarné, tzv. Hollarce. Na vysokou

jsem se nedostala a narodil se mi syn – to už zase bylo jinak. A pak přišlo dlouhé období grafiky. Před pár lety ovšem nastal opětovný přerod k malování a už vidím vše zase v barvě.

Zdá se, že nejen v barvě, ale najednou i plasticky. V tomto obraze jsou jakoby zakomponovaná křídla.

Dostala jsem je od kamaráda a kolegy, Ivo Medka Kopaninského, přímo pro mne je odlišil, řka: Ty jsi mystik. A jednoho dne je přinesl, už takto důkladně nalepená na sololit (jak, to jsem ovšem předtím už sama určila). Zakomponovala jsem tedy křídla do obrazu a ten obraz bude na výstavě, která zahajuje v prvních dnech října v Kosteletě u sv. Martina ve zdi. A představ si, že už je prodán. Ještě před výstavou – to se ale stane v jednom z mnoha případů.

Co je pro tebe největší inspirací?

Velice často architektura. Ale cokoliv mne může připravit na nějaký nápad. Byla jsem třeba v Kuku, to je nádhera. Tam jsem si fotila a pak s tím pracuji. Ta velká masa architektury, krásně zpracovaný kámen, proti tomu slunce a mraky. Ale teď, k výstavě u sv. Martina ve zdi mi byly inspirací i různé duchovní symboly. A o tom pak přemýšlím, nosím to v sobě. Například loni jsem namalovala obraz s názvem *Neodvolám* inspirovaný Husovým výročí. Myšlenka plodí myšlenku.

Jsi trochu zvláštní druh výtvarníka. Můžeš na okoli působit jako velice praktická a konkrétní žena a přitom tvoje obrazy jsou úplně odlišné, než jaký dojem vyvoláš, spíše duchovní až mystické.

To mi řeklo už hodně lidí. Já jsem sice měla dva manžely, ale musela jsem se vždy o hodně věcí postarat sama. Řídit auto, starat se o dítě – i když druhý muž, zvěrolékař, byl už o něco praktičtější, ale stejně vždy hodně zůstávalo na mně. Zkrátka mé sny se odehrávají spíš v tom výtvarném světě anebo možná je to i nějaký vnitřní strach se projevat před lidmi, kteří nemají stejné vnímání jako já.

Chápu, všední realitu života si tedy vynahrazuješ ve své práci. Asi se nelze stále vznášet v oblacích, i když ta oblaka maluješ. Ale hádám, že asi ráda létáš, když máš na mnoha obrazech tolik nebeských jevů?

Ano, i když letadlem jsem zase tak často nelétala. Ale stala se mi kdysi taková příhoda – ale ta s letadlem nemá nic společného. Dostala jsem od někoho sušenou marjánku. Nevěřila jsem tenkrát, že by mohla mít vůbec na mne nějaký účinek. Namazala jsem si chleba máslem a jen tak jsem si ho trochu posypala. No, jejej, já jsem litala! Trvalo to asi dvě hodiny, musela jsem se pevně držet křesla a sedět v něm, dokud to nepřešlo. Ale to už je promlčené – od té doby jsem to už nikdy nezkusila. Tak lítám už jen, když pracuju. (*směje se*)

Jsi teď už vícenásobná babička, tak máš asi i jiné radosti?

Ano, můj syn má tři syny. Kluci jsou prima. Nejstaršímu je jedenáct – a už má vyvinutý smysl pro estetiku. Šli jsme spolu nakupovat a já měla na nohou takové ty „boty z umělé hmoty“. On se na mne zadíval a prohlásil: No babi, ty jsi hrozná – vždycky taková elegantní, ale dneska ty boty (*směje se*). S tím prostředním chodím na kytaru, má spíš hudební talent a možná i literární. Ten mi zase jednou řekl, když tady seděl u mne a rozhlížel se – to mu bylo asi sedm: Teda babi, to malování bych nechtěl dělat.

PLACENÁ INZERCE

KOŘENÍ
OCHUTÍ
BUDWEISER BUDVAR
B:ORIGINAL
DOCHUTÍ!

RYBNÁ 9, PRAHA 1

IN LOCO
RESTAURANT

KNIŽNÍ OKÉNKO

Fred Vargas: V mrazivých časech

Náš starý dobrý známý, svérázný, sympatický komisař Adamsberg je postaven před nový případ. Na jeho počátku je několik zdánlivých sebevražd, které zaujmou komisařovu pozornost, protože se u každé z nich najde nakreslené prapodivné znamení, naznačující, že věci se zřejmě nemají tak, jak na první pohled působí. Pátrání dovede tentokrát Adamsberga nejenom do vzdálených končin na mrazivý, mlhami zahalený Island, ale také k tajuplné společnosti lidí vyznávajících revoluční odkaz Maximiliena Robespiera, kteří se v dobových kostýmech a parukách scházejí na tajných zasedáních a do slova a do písmene reprodukují průběh někdejších schůzí revolučního Národního shromáždění. Jako i v předchozích knihách staví i zde autorka, profesí archeoložka, svůj příběh na pozadí historických skutečností, v nichž vyšetřovatelé, komisaři Adamsbergovi účinně pomáhá orientovat se jeho velmi vzdělaný a bílému vínu holdující major Danglard.

Přeložila Kateřina Vinšová

ARGO

www.argo.cz

OMLUVA – Redakce Listů Prahy 1 se omlouvá paní *Olze Szymanské* za nedopatření v minulém čísle, kde na straně 6 nebylo uvedeno její jméno u článku *Celníkův ztracený ráj*, a za jeho zveřejnění ve zkrácené podobě bez konzultace s autorkou.

Sbírej
SuperOsmu 3
a pomoz jim vypátrat
strašáka Škočdopole

BILLA

SUPER OSMA 3

Za každých 200 Kč nákupu získáš bod, za 25 bodů a 29,90 Kč Superhrdinu.

Akce trvá od 14. 9. 2016 do 20.12. 2016.

www.billa.cz

Děti jsou upřímné. Malému jsou teď dva, tak se ještě moc neprojevuje.

Věnovala ses i jiným oborům než malbě?

Ale ano, také jsem trochu ilustrovala, dokonce i navrhovala loutky pro film, ale ten se pak nezrealizoval, mám toho hromadu v šupletí. Ale hlavně jsem se věnovala grafice. Dělal jsem ji opravdu dlouho a hodně, dobře mne i živila. Jsem také členkou Sdružení českých umělců – grafiků Hollar.

Jak u tebe probíhá tvůrčí proces?

Když vymyslím nový koncept, musím mít naprosté ticho. Ale když už pak na obraze pracuju, ráda si pouštím hudbu. Spíš nějakou starší, Vivaldiho, Bacha – to je úplně ideální. Beethovenova ne, ten příliš rozrušuje, nenechá klidu. Maluji nejradši olejem, na tom se dá pracovat nekonečně dlouho. Nanášení první vrstvy, to mě tak moc ještě nebaví. Ale pak už dělám základní schéma – to se musí od středu, aby se to rodilo stejnoměrně – a když už přidávám podrobnosti, to je pak už zábava. Třeba tato Praha.

To je krása, ta je jak ze Starých pověstí českých. Tak mne napadá, nezatočila ses někdy se vyjádřit i slovem, psaním? Mnozí malíři to dělají.

To není moje parketa, tady se ale dobře doplnujeme s přítelkyní Olgou Szymanskou. Zaměření mých obrazů a jejich básní spolu docela souzní, někdy jakoby mluvila za mne.

Proto jsme i v nadcházející výstavě spojily svoji tvorbu – Olžiny verše s mými obrazy ve zmíněném Kosteletě u sv. Martina ve zdi. Výstava je nazvána *Via lucis*, tedy Cesta Světla a koná se mezi 1.–31. říjnem. Během večera 12. 10. tam bude Olga křtít svoji novou knihu veršů *Prostor světla*. Promluví a zahraje k tomu Alfred Střeček a Štěpán Rak. A budou tam viset tyto velké formáty, inspirované světlem, Sluncem, nebem, zkrátka nejružnější duchovní náměty či znamení jako Boží oko, Jákobův žebřík i nějaký anđěl tam přilétne. Ten prostor má úžasnou atmosféru.

Martina Fialková, foto Dušan Dostál

95.
výročí založení Střední
uměleckoprůmyslové
školy

20
let Vyšší odborné školy
uměleckoprůmyslové

Výstava
19. 10. – 30. 11. '16
pod záštitou starostky
MČ Praha 3
Ing. Vladislavy Hujové
Žižkovso nám. 1, Praha 3, www.sups.cz

umění je řemeslo

Čtenářská soutěž Listů Prahy 1 o knihu Ingrid Desjournsová: Její život v očích panenky

Potřizista, cynik a misogyn Marc je po vážné autonehodě přidělen k mravnostní policii. Při vyšetřování jednoho případu se setká s jemnou dívkou Barbarou...

Její život v očích panenky je psychologický thriller o dvou zraněných duších a dvou snech o druhé šanci od oceňované autorky, která je také psychologkou specializující se na sexuální kriminalologii.

Knihu vydalo nakladatelství Host.

Na tři čtenáře, kteří do 15. 10. 2016 zašlou správné odpovědi na soutěžní otázky, čeká v redakci kniha.

- 1) *Jak se jmenuje porcelánová panenka, která hraje v knize důležitou roli?*
 - 2) *Ve kterém městě nyní žije autorka knihy?*
 - 3) *Kdo knihu přeložil do češtiny?*
- Odpovědi zašlejte na listyprahy1@jalna.cz nebo poštou na adresu Nakladatelství Jallna, Mickiewiczova 17, 160 00 Praha 6.

Městská knihovna v Praze

MĚSTSKÁ KNIHOVNA PRAHA 1

pobočka Hradčany, Pohořelec 25/111
po–čt 12.00–17.00

program v říjnu, začátky v 17.17

5.–27. 10. Martin Teller: Plakáty, výstava
6. 10. Pletení z pedigu, pro přihlášené v knihovně

12. 10. Etiopie, cestopisná přednáška s projekcí dr. Trnkové

19. 10. Hudba a život v době Karla IV., RNDr. H. Blochová

Otevřeno v provozní době, vstup volný.

Festival současného umění 4 + 4 dny

Rozsáhlá výstava více než 40 současných umělců připravená speciálně pro prázdné Radniční domy kousek od Staroměstského náměstí. Nabídne multimediální one man show YOUARENOWHERE držitele ceny OBIE Andrew Schneidera, izraelský aktivistický pohybový projekt s tématem násilí na palestinských územích, další aktuální a provokující divadelní a taneční představení ze zahraničí, premiéry českých souborů Kolonie z. s., Masopust, Wariot Ideal i performerů Terezy Hradilkové, Žana Loose a Stanislava Majera, představení a dílny pro děti včetně poetického, animovaného představení holandského souboru TAMTAM – objekttheater, Fórum budoucnosti III a další debaty na aktuální témata, videoart, umělecké knihkupectví, i stylově pojatý bar s DJs.

To vše a daleko více představí **21. ročník mezinárodního festivalu současného umění 4+4 dny v pohybu**, který si za dobu své existence získal pověst akce s inovativními, nezvyklými a jedinečnými uměleckými projekty všech žánrů. Letos festival probíhá **do 8. října** v nevyužívaných Radničních domech, které jsou jeho hlavním centrem, a dále v pražských divadlech Archa, Ponec a ve Studiu Hrdinů. Více informací a kompletní program najdou zájemci na www.ctyridny.cz.

Mexická režisérská hvězda

Mexický filmový režisér Alejandro González Iñárritu zaujal již svým prvním filmem, dramatem Amores Perros z roku 2000. Velmi ceněné jsou jeho snímky Birdman (2014) a Zmrtvýchvstání z loňského roku, které byly oceněny Oscary.

Scénárista, režisér a producent Alejandro González Iñárritu se narodil v Mexiko City roku 1963. V období dospívání podnikl několik cest po Evropě a Africe, zkušenosti z nich se odrážejí v jeho filmové tvorbě. Svoji filmovou kariéru zahájil komponováním filmové hudby – v letech 1987-8 složil hudbu pro šest mexických filmů. Vedle toho se věnoval studiu režie. Počátkem 90. let založil vlastní produkční společnost *Z films* a začal produkovat a režisovat krátké filmy a TV reklamy. Jeho produkční společnost se postupně stala jednou z nejvýznamnějších v Mexiku.

Již režisérův první hraný film *Láska je kurva* (Amores Perros) z roku 2000 zaznamenal celosvětový úspěch a získal *Cenu za nejlepší film* na MFF v Cannes a nominaci na *Oskara* za nejlepší cizojazyčný film. O dva roky později Iñárritu natočil neméně znamenitý film *21 gramů* (21 Grams, 2003). Promyslnou minisérii, nazývanou *Trilogie smrti* (Death Trilogy), propojenou právě tématem smrti, pak završil režii a produkcí snímku *Babel* (2006, hraje Brad Pitt a Cate Blanchett). Film, ve kterém se vzájemně proplétají čtyři příběhy, odehrávající se v různých částech světa, získal ce-

lou řadu ocenění – na MFF v Cannes *Cenu za nejlepší režii*, *Zlatý Globus* za nejlepší filmové drama roku 2007 a vedle toho ještě sedm nominací na *Oskara*. Následoval snímek *Biutiful* (2010), natočený stejně jako Iñárrituův debut ve španělštině.

Svého prvního Oscara za režii získal Iñárritu za komedii *Birdman* (Birdman or The Unexpected Virtue of Ignorance, 2014). Vedle toho získal film ještě další dva *Oskary* – za nejlepší film a nejlepší originální scénář. Ještě úspěšnější byl zatím poslední režisérův film *Zmrtvýchvstání* (The Revenant, v hlavní roli Leonardo DiCaprio, 2015), natočený podle skutečného stejnojmenného příběhu traperu Hugh Glasse, který byl okraden a jako bezmocný opuštěn v divočině Skalitých hor ve dvacátých letech 19. století. Drsný, drastický a syrový film byl nominován na dvanáct cen Akademie a vyhrál tři *Oskary* – za nejlepší film, nejlepší režii a nejlepšího herce. Vedle toho získal i *Zlaté globusy* za nejlepší filmové drama a za režii, nemluvě o celé řadě dalších ocenění.

Většina Iñárrituových filmů je divákům k dispozici s českou podporou. **R. R.**

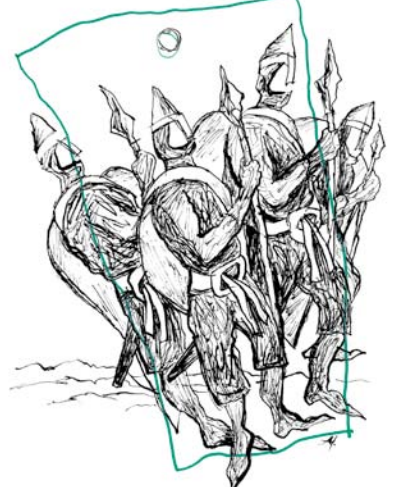
Jak se Praha oblékala

Koruna, meč a zbroj

Svět stojí na prahu dlouhých křížových výprav. Vyhlášeny rokem 1096 trvají do roku 1270. Fanatické výboje na ochranu Svaté země a Božího hrobu napojily daleké země krví, aniž obrátili bezvěrce na křesťanskou víru. V Čechách se odehrávají smutné časy. Český trůn střídá slabé nerozhodné muže, půtky mezi knížaty, podlézavost církvi a vazalství germánským zemím svazuje, hrozí rozbít český stát. Částečné uklidnění přichází rokem 1085, kdy Vratislav II. je v bílé bazilice Hradu korunován prvním českým králem. Koruna není dědičná a neruší vazalství k německému císaři, ale je nejvyšším znakem autority mezi ostatními panovníky. Jak vypadala? Měla podobu mítry ověšené zlatou členkou, svůj tvar si podržela dlouhé věky. Král Vratislav II. zakládá na druhém břehu Vltavy Vyšehrad, sídlo své moci a vlády, místo proslavené příběhy a legendami.

Jak žili lidé té doby, jaký oděv nosili? O tom jsou v kronikách jen „hubené“ poznámky na okraj. Naprostou výjimkou byl popis obřadního roucha Jitky, dcery krále Vratislava II. Bohatě vyšíváný plášť s „lišťami“, opatřený zlatým třásněním, stal se darem klášteru. Nádherné iluminace Kodexu Vyšehradského dokládají, že tvary oděvů se neměnily, jen vzácné tkaniny a výzdoba určovaly šat vznešených. Přibyl tvar kruhového pláště, který se u mužů otvíral na pravém rameni, u žen otevřený na prsou, svazoval se zdobenými páskami, sponami a jehlicemi. Prosté ženy svůj šat neměnily, jen vyšívaly, jak uvádí Kosmas. Podle nálezu v hrobech zavěšovaly si ženy na hrdla tkalounky se skleněnými, jantarovými a hliněnými korálky. Vzácné nebyly zlaté a stříbrné kroužky v uších, jiné se našly na stuhách, řemínky a ovíjely čelo a temeno. Hornická čin-

16. pokračování

nost a drahé nálezy kovů byly v Čechách běžné a ne nadarmo říkali cizozemci Čechům pro jejich dolování „norec“.

Mužský oděv soustředoval zájem na zbraň a zbroj, přednostní ve válečných dobách. Oblíbená kroužkovaná výbava není už jen přepychem vládců. Oblékaly se do ní tisíce bojovníků křížových válek. Jednotlivé součásti se zdokonalovaly, hlavně to byly helmy spojené v jedno s nákrčníkem a dlouhou košilí. Kroužkovaná „brně“ pokrývala nohy i paže, rukavice se navíc pošívaly plíškou.

Voják nosil chrániče z kovu na holeních, kolenech a menší štítky na ramenou. Velká péče se věnovala okázalým koňským sedlům, která měla zářit na dálku a působit na nepříteli. Stejně důkladné a efektní vyráběly se silné štíty na prsa a boky válečných koňů.

Neblahé křížové výpravy však byly prvními příležitostmi, které přinášely styk se vzdálenými zeměmi dálného východu i v poučení a inspiraci pro oděv a módu Evropy a Čech.

Alena Hoblová (kresba autorky)

GALERIE SCARABEUS

Praha 7 – Letná, Jana Zajíce 7
tel.: 233 383 745
scarabeus@galeriescarabeus.cz
www.galeriescarabeus.cz

Otevřeno denně 11–18 hod.
Součástí výstav je stálá expozice Muzea kávy Alchymista.

Ta naše trappola pražská

s expozicí **100+1 pohledů s karetní tematikou**

Výstava seznámí návštěvníky s nejpobárnější hrou 18. a 19. století.
do 30. října

Hudba bez hranic u dominikánů

podzimní koncert

Virtuosní baroko pro housle a cembalo
Jaroslav Šonský (Švédsko/ČR) & Gesine Tiefuhr (Německo)
Vivaldi, Tartini, C. F. E. Bach, Stravinskij
Barokní refektář dominikánů, Jilská 7a, P 1

středa 26. 10., 19.30
vstupné dobrovolné

Koncert podpořili:
Nadace Život umělce, MČ Praha 1,
Pořádají: České kořeny
a Dominikánská 8

SYMFONICKÝ ORCHESTR HL. M. PRAHY FOK

Obecní dům,
nám. Republiky 5, Praha 1
po-pá 10–18, 222 002 336,
pokladna@fok.cz,
www.fok.cz

Kostel sv. Šimona a Judy

4. ARMINIO – BAROKNÍ OPERA 19.30
JOHANN A. HASSE Arminio, opera seria o 3 dějstvích
Markéta ČUKROVÁ, Karol KOZŁOWSKI, Dorota SZCZEPAŃSKA, Michała KUŚTEKOWA, Barbora SANCOVÁ, Joanna RADZISZEWSKA,
David BIWO | zpěv
Marek MOKOŠ | režie
{ohl!} ORKIESTRA HISTORYCZNA
Martyna PASTUSZKA, Marco VITALE,
Jan CIŻMIAR | hudební nastudování

25. MOZART – REQUIEM 19.30
W. A. MOZART Requiem d. moll KV 626
Jana ŠREJMA KAČÍRKOVÁ, Markéta ČUKROVÁ,
Josef MORAVEC, Tomáš JINDRA | zpěv
KÚHNŮV SMÍŠENÝ SBOR
SYMFONICKÝ ORCHESTR HL. M. PRAHY FOK
Vojtěch SPURNÝ | dirigent

25. SETKÁNÍ S DIRIGENTEM V KOSTELE SV. ŠIMONA A JUDY 18.15
Smetanova síň, Obecní dům

5. 6. OBJEVENÍ AMERIKY 19.30
KERRY TURNER Koncert pro lesní roh a orchestr
„The Gothic“ (evropská premiéra)
ANTONÍN DVOŘÁK Suita A dur op. 98b „Americká“
LEONARD BERNSTEIN West Side Story, suita z muzikálu
Zuzana RZOUNKOVÁ | lesní roh
SYMFONICKÝ ORCHESTR HL. M. PRAHY FOK
Jac van STEEN | dirigent

19., 20. JOSÉ CURA 19.30
PUCCINI, VERDI, BIZET, ROSSINI, LEONCAVALLO
Barbora POLÁŠKOVÁ, Ester PAVLŮ, Barbora RERICOVÁ-PERNÁ, Dana ŠTASTNÁ, Alžběta VOMAČKOVÁ, Jan KOSTELENSKÝ, Lukáš HYNK-KRÁMER... a José CURA | zpěv
SYMFONICKÝ ORCHESTR HL. M. PRAHY FOK
Marco COMIN | dirigent

28. KONCERT PRO REPUBLIKU 18.00
BEDŘICH SMETANA Má vlast
SYMFONICKÝ ORCHESTR HL. M. PRAHY FOK
Petr ALTRICHTER | dirigent

PREMIÉRY

Divadlo Radka Brzobohatého

5. 10. v 19.00
Marc Camoletti: Tři letušky v Paříži
Francouzská situační komedie, kde lásky přilétají a odlétají. *Hrají E. Čekan, P. Vágner/M. Hrabě, P. Mourková, K. Peřinová-Velebová, Ch. Doubravová, V. Benoni/I. Máchová, režie H. Gregorová*

Věra Kadlecová: Panenka

Čtivá výpověď o síle lásky a devastujícím účinku drogy. Novinářka Beata a zlomená Eva se setkávají v léčebně, kde Beata naslouchá životnímu příběhu Evy. Kdysi krásná žena, které i přes péči o rodinu se dvěma dětmi v životě stále něco chybělo, se nechala svést přitažlivým mužem a vysílala jeho přání, aby společně vybudovali exkluzivní hotel. Světácký milenec ale Evu postupně zatahuje do nečistých obchodů i náklonnosti ke kokainu. Lásky, drogy, postupný rozklad osobnosti a marné volání o pomoc, o tom všem je tato kniha, napsaná s znalostí lidské psychologie.

www.harlequinraby.cz

Národní divadlo

1. Manon Lescaut 14.00, 19.00 Č
2. Noemova potopa *koncertní provedení* 0
3. 19. Manon Lescaut 0
4. 18., 31. La traviata 0
5. V rytmu swingu buší srdce mé 18.30 Č
6. Slavík / Jolanta 0
7. 16. Sen čarovné noci 0
8. Čarodějův učeň 15.00, 19.00 B
9. V rytmu swingu buší srdce mé 14.00, 19.00 Č
10. Prodaná nevěsta 0
11. Prodaná nevěsta 0
12. Nová krev – Výprava 18.00 Č
13. Labuť jezero 20.00 B
14. Labuť jezero B
15. Labuť jezero B
20. CHYTRÁČKA / MĚSÍC 1. premiéra 0
21. CHYTRÁČKA / MĚSÍC 2. premiéra 0
22. Strakonický dudák 14.00 Č
23. Čarodějův učeň 14.00, 19.00 B
24. Carmen 0
26. Juliette (Snář) 0
27. Strakonický dudák 0
28. Libuše 17.00 0
29. Čert a Káča 11.00 0
30. Prodaná nevěsta 19.00 0
30. V rytmu swingu buší srdce mé 0

Hudební divadla Karlin
Po dobu rekonstrukce budovy Státní opery soubory Opery a Baletu hrají část svého repertoáru na scéně HolK, Křižkova 10, P. 8. pokladna po-pá 9–13.30, 14–19, so-ne 2 hodiny před představením

23. Rigoletto 0
25. Rusalka 0

STAVOVSKÉ DIVADLO
1., 19. Jako bříťva (Němcová) 14.00 Č
2., 28. Valmont 8
3., 20. Sluha dvou pánů 0
4. Popelka (La Cenerentola) 0
6. Othello, benátský mouřenin 0
7., 27. Die Zauberflöte (Kouzelná flétna) 0
8. Sluha dvou pánů 13.00 Č
9. Audience u královny 0
9. Opera nás baví 11.00 Č
10., 21. Tři sestry 0
11. Mikve 0
12. Le nozze di Figaro (Figarova svatba) 0
13., 14. Zimní pohádka (Prague Shakespeare Company) 19.00 Č
16. Modrý ptáček 14.00 Č
17. Les 0
22. Jednácté přikázání 0
23. Popelka (La Cenerentola) 17.00 0
29. Ballet Hommes Fatales 8
30. Audience u královny 14.00 Č
31. Modrý ptáček 0

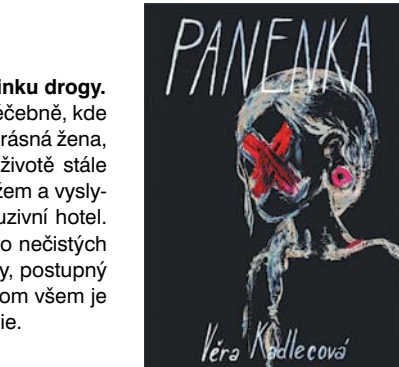
Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.

NOVÁ SCÉNA
1. Festival Zlatá Praha – Slavnostní předávání cen 20.20 Č
2. Zemětřesení v Londýně 0
4. Čas žen *Běloruské svobodné divadlo ** 19.00 Č
5. Sný o zapomenutých cestách DAKH * K
6. Život za cara *Teatro Di Capua ** Č
7. Experiment myši ráj * Č
8. Prase *Divadlo Husa na provázku ** 14.00 Č
Asanace *Kilcerovo divadlo Hradeč Králové ** 15.30 Č
Vernisáž *DAMU ** 18.00 Č
Vernisáž *HaDivadlo ** 18.00 Č
Žitro to spustíme *Divadlo Husa na provázku ** 19.15 Č
Velvet Havel *Divadlo Na zábradlí ** 21.00 Č
9. Protest/Rest *Svandovo divadlo ** 14.00 Č
Audience *Divadlo Petra Bezruče ** 17.00 Č
RR *Knihovna Václava Havla ** 18.15 Č
Antworlds *Spitfire Company ** 19.15 Č
Asanace *Národní akademické dramatické divadlo I. Franka Kyjev ** 20.30 Č
10., 11. Vertigo 8
12. Nová krev – Sestava 0
13., 31. Spolu/Sami 0
14. Malý princ *Lm* 0
15. Malý princ *Lm* 14.00, 20.00 Č
16. Experiment myši ráj 0
19. Lásky a informace 0
20., 21. Human Locomotion *Lm* 0
22. Kouzelný cirkus *Lm* 17.00 Č
23. Kouzelný cirkus *Lm* 0
24. Ceny Ministerstva kultury ČR 0
25. Bohemia sekt *Trophée 2016* 19.00 Č
28., 29. Cocktail 012 – The Best of *Lm* 0
30. Vidim nevidím *Lm* 17.00 Č

** Festival Pražské křižovatky*
Začátky představení v 20.00, není-li uvedeno jinak.
Č činohra, O opera, , B balet, K koncert, Lm Laterna magika

Večery u kapucínů

64. benefice v Praze na Hradčanech; Loretánské nám. 6a
www.veceryukapucinu.cz
ve středu 5. října od 19.00
Bennewitzovo kvarteto – La Serenata
H. Wolf, E. Schulhoff, F. Schubert
Příspěvkem podpořte CentrumSeniorina
www.centrum-seniorina.cz

KINO LUCERNA

Vodičkova 36, 110 00 Praha 1, 736 431 503, 224 216 972-3,
kino@lucerna.cz, www.lucerna.cz

1. Dítě Bridget Jonesové, GB/Francie
1.-2. **Sedm statečných, USA**
1., 5. **Krycí jméno Holec, ČR**
1.-5. **Sirotčinec slečný Peregrinové pro podivné děti 3D, USA**
1.-19. **Café Society, USA**
1.-30. **Anthropoid, ČR**
3. **Učitelka, ČR**
6., 12., 17. **Tři generace, USA**
7.-8. **Kubo a kouzelný meč 3D, USA, česká verze**
7., 25. **Strážidla, ČR**
10. **Tohle je náš svět, USA**
13.-31. **Divka ve vlaku, USA**
15.-27. **Bezva ženská na krku, ČR**
17.-19. **Rodinné štěstí, Maďarsko**
22.-23. **Doba ledová. Mamuti drcnutí 3D, USA, česká verze**
24.-28. **Devátý život Louise Draxe, Kanada**
24.-31. **Krásné dny v Aranjuez 3D, Francie**
27.-28. **Inferno, USA**
29.-30. **Lichožrouti, ČR**
29.-30. **Toni Erdmann, SRN**

Výstavy:
2. Munch; 30. Manet
Speciální uvedení série Výstavy na plátnech kin vám nabízejí zažít výstavy z neprestávajících galerií a muzeí světa. Více na www.prenosydokin.cz
6. Mama Kino: Anthropoid
Speciální dopolední představení určené maminkám (i tatínkům) aneb kojenci, batolata a další sviští vítání.
6.–12. Be2Can 2016
Nejlepší filmy z festivalů v Benátkách, Berlinale a Cannes.
www.be2can.eu
18. Ladies Movie Night: Bezva ženská na krku
Projekce filmu v předpremiéře s dárky, hosty a bohatou tombolou.
19.–23. Das Filmfest 2016
Festival německy mluvených filmů.
www.dasfilmfest.cz
24. Legendy: Lola běží o život
Legendární německý film na velkém plátně!
27.–31. Cineargentino 2016
Festival argentinských filmů a kultury. www.cineargentino.cz

PŘEDSTAVENÍ S MOŽNOSTÍ 50% SLEVY PRO SENIORY:

2. Munch z Munchova muzea a Národní galerie v Oslo - sleva 50 Kč 16.00
3. Café Society 13.30
5. Krycí jméno Holec 13.30
7. Strážidla 13.30
10. Tohle je náš svět 13.30
12. Tři generace 13.30
14. Anthropoid (sleva 35%) 13.30
16. Bolšoj Balet: Zlatý věk - živé seniorská sleva 50 Kč 16.45
17. Divka ve vlaku 13.30
19. Rodinné štěstí 13.30
24. Bezva ženská na krku 13.30
26. Krásné dny v Aranjuez 3D 13.30
28. Devátý život Louise 13.30
30. Manet. Portraying Life z Royal Academy of Arts v Londýně - sleva 50 Kč 16.00
31. Anthropoid 13.30
2.11. Toni Erdmann 13.30

Národní třída 28, Praha 1
221 105 225. Pokladna otevřena vždy 1 hodinu před začátkem prvního představení.
www.evald.cz

Kino Evald

1., 2. BIO JUNIOR Sirotčinec slečný Peregrinové pro podivné děti 2D 14.30
3. BIO JUNIOR Zloději zelených koní 17.00
1., 2. Café Society 19.00
3., 4., 5. Sully: Zázrak na řece Hudson 21.00
1. BIO SENIOR Teorie tygra 15.00
3. RINO - Příběh špióna 17.00
3., 4., 5. Božská Florence 19.00
4., 5. Tři generace 21.15
4. BIO SENIOR Božská Florence 14.30
4., 5. The Beatles: Eight Days a Week - The Touring Years 17.00
5. BIO SENIOR Sully: Zázrak na řece 15.00

Další program na: www.evald.cz

Kino Atlas malý sál

1., 2. BIO JUNIOR Tajný život mazlíčků 15.30
1., 2. Dítě Bridget Jonesové 18.00
1., 2. Komorná 20.30
3., 4. Café Society 18.00
3., 4., 5. Sully: Zázrak na řece Hudson 20.30
4. BIO SENIOR Taxi 121 15.30
5. BIO JUNIOR Obr Dobr 16.00
5. Café Society 18.15

Kino Atlas velký sál

1., 2. BIO JUNIOR Čapí dobrodružství 2D 15.00
1., 2., 3., 4., 5. Sirotčinec slečný Peregrinové pro podivné děti 17.30
1., 3. Deepwater Horizon: Může v plamenech 20.00
2., 4. Svätý Petr a papežská bazilika Říma 20.00
5. BIO SENIOR Zloději zelených koní 17.00

Další program na: www.kinoatlas.cz

PLACENÁ INZERCE

f Pražské jaro uvádí

4. ročník
19 - 26/11/2016

Klavírní festival Rudolfa Firkušného

Rudolfinum, Dvořákova síň 19.30

24/11 Čt Olga Scheps

Držitelka ceny ECHO Klassik, její půvabný Chopin a strhující Prokofjev

Více informací a vstupenky online na www.firkusny.cz

Generální partner: CETIN Česká telekomunikační infrastruktura

Ve spolupráci: MINISTERSTVO KULTURY

Partner festivalu: PRAHA PRAGUE PRAGUE

Mediální partner: HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

Oficiální automobil: Mercedes-Benz

Oficiální hotel: INTERCONTINENTAL PRAGUE

www.firkusny.cz

VYŠEHRAD

SPOL. S R.O. NAKLADATELSTVÍ PUBLISHERS LTD.
VÍTA NEJEDLÉHO 15, 130 00 PRAHA 3
TEL./FAX: 224 221 703
info@ivysehrad.cz | www.ivysehrad.cz

FASCINUJÍCÍ CESTA KE KOŘENŮM CIVILIZACE

John Julius Norwich (ed.)
MĚSTA, KTERÁ UTVÁŘELA STAROVĚKÝ SVĚT
Babylón, Memfis, Trója, Jeruzalém, Pompeje, Kartágo... Měst, která se nesmazatelně zapsala do dějin lidstva, je dlouhá řada, a každé z nich má svůj jedinečný příběh a charakter. Bohatě ilustrovaná kniha přináší historii 40 měst, která se nesmazatelně zapsala do dějin lidstva, včetně nedávno zničených historických skvostů.
Váz., 240 s., 598 Kč

V SOULADU S EVROPSKÝMI DOPORUČENÍMI 2015
Lucie Malá, David Peřan
PRVNÍ POMOC PRO VŠECHNY SITUACE
Moderní příručka od zkušených záchranářů seznamuje s novými zásadami, informuje o postupech telefonicky asistované první pomoci a také přiblíží, jak by mohla postupovat posádka záchranné služby po příjezdu na místo. **Váz., 184 s., 268 Kč**

Lucie Malá, David Peřan
PRVNÍ POMOC pro všechny situace
V souladu s evropskými doporučeními 2015
HYPERBOL

VYŠEHRAD - EXPEDICE, Štěrboholská 44, 102 00 Praha 10, tel./fax: 271 961 380
e-mail: distribuce@ivysehrad.cz PŘI NÁKUPU NA www.ivysehrad.cz - SLEVA 15 %

SIGNAL festival počtvrté změnil tvář Prahy

Čtvrtý ročník festivalu světla SIGNAL se bude konat v Praze od čtvrtka do neděle v termínu od 13. do 16. října.

Divákům nabídnou dvacítku instalací včetně oblíbených videomappingů, světelných uměleckých objektů i interaktivních instalací, na kterých si návštěvníci budou moci otestovat vlastní kreativitu. Poprvé SIGNAL festival uvede i denní program určený především dětem. V kupoli SIGNAL Dome se právě pro ně bude promítat sférické představení na téma české historie.

SIGNAL festival letos představí umělce i významná umělecká studia z celkem jedenácti zemí světa. „Naším cílem je vtáhnout návštěvníky co nejvíce do děje, plánujeme tudíž poměrně hodně interaktivních instalací, a instalací, které mají díky propojení vizuální a hudební stránky opravdu strhující atmosféru. Dvě třetiny z nich si navíc odbydou v Praze premiéru, naši diváci budou úplně první, kdo je budou moci vidět a zažít,“ říká ředitel festivalu Martin Pošta.

Blíží se festival předznamená instalace japonského umělce Yasuhiro Chido, která bude již od 6. října umístěna před nákupním centrem Palladium. V ní budou moci návštěvníci zažít vzácný efekt horského přízraku (Brocken), který se vyskytuje ve velmi vysokých horách. Od 13. října pak budou lidé v ulicích potkávat humanoidy australské umělkyně Amandy Parer, kteří jako by přišli do Prahy z československého filmu

Divoká planeta. Právě ten byl její inspirací.

Velkému zájmu se každý rok těší videomappingy. Letos diváci uvidí tři. Každý z nich tvoří přímo pro SIGNAL festival jiné kreativní studio nebo umělec, návštěvníci tak budou moci srovnat zcela odlišné přístupy k této disciplíně. Na Palác Kinských na Staroměstském náměstí promítne své dílo Ruské kreativní studio Radugadesign, které se vyznačuje výraznou až opulentní tvorbou. Německý umělec Daniel Rossa, který klade důraz na minimalismus a čisté linie mappovaných objektů, ztvární kostel sv. Ludmily na náměstí Míru a třetímu, tentokrát 3D videomappingu pod taktovkou španělského studia Tigrelab, bude předlohou Tyršův dům na Kampě.

www.signalfestival.com

AUKČNÍ GALERIE PLATÝZ

NÁRODNÍ 37, PRAHA 1

do podzimních aukcí přijímáme

OBRAZY AUTORŮ:

Anderle, Brožík, Bokšay, Benda, Benka, Blažiček, Číla, Čapek, Černý, Drtikol, Frolka, Filla, Gross, Havelka, Honsa, Hála, Jambor, Janeček, Kalvoda, Kreibich, Kuba, Lada, Lhoták, Macoun, Marold, Nejedlý, Obrovský, Panuška, Reynek, Rada, Radimský, Slaviček, Uprka, Ullmann, Zrzavý a jiné.

... dále **SOCHY, PLASTIKY, KOBERCE, SKLO, PORCELÁN**

otevřeno: úterý, středa, čtvrtek 11:00–18:00 hodin
bezplatná konzultace a ocenění znalcem v galerii

telefon: 602 308 275 • 257 328 547

www.galerieplatyz.cz

Špačkové z ostrova Hjertøya zpívají Kurta Schwitterse

Výrazný umělec a hudebník Wolfgang Müller představí v pražském Goethe-Institutu výstavu, na které se ornitologie střetne s dadaismem. Stane se tak v rámci oslav 100. výročí vzniku dadaismu, jehož čelným zástupcem byl německý malíř, básník, grafik a milovník všeho opeřeného Kurt Schwitters (1887–1948).

Psal se rok 1921, když Kurt Schwitters zavítal do Prahy a inspirován zvukovou poezií svého zdejšího kolegy Raoula Hausmanna začal skládat svou Prasonátu (Ursonate), patrně nejslavnější dadaistickou zvukovou báseň vůbec.

O více než 70 let později odjel berlínský konceptuální umělec Wolfgang Müller, milovník ptáků a obdivovatel Kurta Schwitterse, na norský ostrov Hjertøya. Původně tam chtěl jen fotografovat chatu, ve které Schwitters od roku 1932 trávil léto. Během dokumentování pozůstatků Schwittersových uměleckých objektů však objevil jednu velkou kuriozitu. Zjistil, že špačkové na ostrově Hjertøya si jen tak jednoduše neštěbetají, nýbrž že ve svém zpěvu imitují Schwittersovu Prasonátu. O Kurtu Schwittersovi je známo, že na ostrově Hjertøya komponoval „za dohledu“ tamních opeřenců, kterým se dadaistické zvuky zjevně vryly do paměti natolik, že je po generaci předávali svým potomkům, kteří je reprodukují až do dnešní doby.

Müllerovy nahrávky špaččího zpěvu společně s fotografiemi Schwittersova hjertøyského uměleckého objektu Merzbau byly už v roce 2000 představeny na berlínské výstavě v galerii Katze 5. Následoval však absurdní zvrat: nakladatelství Gustav Kiepenheuer Bühnenvertriebs GmbH, které spravuje Schwittersovu pozůstalost, reagovalo žalobou, neboť spatřovalo v ptačím zpěvu porušování autorských práv. Špačci přece nesmí bez licenčních poplatků re-

Chatka Kurta Schwitterse na ostrově Hjertøya, foto Factum Art

produkovat slavnou Prasonátu! Müllerovo poukázání na to, že bylo obtížné přesvědčit dotyčné špačky, aby s recitací autorských chráněného zvukového materiálu přestali, vedlo nakonec k pozoruhodnému rozsudku. Institut Maxe Plancka pro duševní vlastnictví rozhodl, že dotyčné nahrávky špaččího zpěvu jsou dílem volné přírody, a proto se nemůže jednat o porušování autorských práv. Z právního hlediska tedy výstavě ani dalšímu volnému recitování Prasonáty následujícími generacemi špačků na ostrově Hjertøya už nic nebrání.

Co? Výstava Špačkové z ostrova Hjertøya zpívají Prasonátu Kurta Schwitterse

Kdy? 14. října až 30. listopadu 2016

Kde? Goethe-Institut Česká republika, Masarykovo nábřeží 32, Praha 1
pondělí až pátek 9.00–18.00 h. Vstup volný.
www.goethe.de/praha

TIP NA KNIŽKU

Jitka Neradová: Doskočiště protektorát

Dramatické osudy parašutistů a českých odbojářů radikálně vyvracejí všechny zatížené teorie o zbabělém českém národu, který umí jen ohýbat hřbet a za svobodu vůbec nebojuje. Tihle lidé bojovali a vsázeli to nejceněnější! Nechte se vtáhnout do příběhu jednoho každého z nich. Osudy Josefa Gabčíka nebo Jana Kubiše znáte, ale kdo je Josef Valčík, Karel Svoboda nebo Jiří Potůček a další kolegové nejen z operace Anthropoid, ale i Silver A a Silver B? A co skrývají tajuplné názvy výsadků Out distance, Zinc či Bioscop? Co zažívali mladí muži, když z úst jejich anglického velitele konečně zazněl dlouho očekávaný jasný povel: „Your dropping zone will be in the Czechoslovakia!“

Jak byli na svoji misi připraveni, kdo jim v Protektorátu pomáhal, jak se jim dařilo shánět základní potraviny, jak pracovali i bavili se, a jak se jim vůbec dařilo zůstat v utajení? Autorka se pokusila na tyto i jiné otázky najít relativně uspokojivé odpovědi. Nečekají vás žádná suchá fakta, ale dramaticky převyprávěné příběhy, které se snaží oživit dojmy a prožitky všech hrdinů, kteří už nám je sami nikdy neřeknou.

Autentické osudy všech parašutistů z první vlny seskoků doprovázené jejich fotografiemi jsou tak pro čtenáře shromážděny na jednom „doskočišti“. **Kniha vyšla v Nakladatelství Jajna v září k 75. výročí prvního seskoku** (4. 10. 1941, František Pavelka – výsadek Percentage).

Jistab
STK HOROMĚŘICE

tel./fax: 220 970 080
tel./fax: 220 971 504

Po–Pá 6.15 – 18.00
So 8.00 – 12.00

BEZ OBJEDNÁNÍ

www.jistab.cz

NOVĚ OTEVŘENO

STK EMISE

Horoměřice, PRAHA-ZÁPAD, Suchbolská 682

AUTO KELLY AUTOSERVIS

PNEUSERVIS KLEMPÍŘSKÉ A MECHANICKÉ PRÁCE

MOTOCYKLY, OSOBNÍ A NÁKLADNÍ AUTA, AUTOBUSY, TRAKTORY

IDV – dovozy, přestavby

www.abhcar.cz

QUADRIO
obchodní centrum

Socha Franze Kafky od Davida Černého už dva roky zdobí piazzu obchodního centra Quadrio na Národní třídě. Určitě ale o ní nevíte vše.

VĚDĚLI JSTE NAPŘÍKLAD, ŽE...

1) ...váží neuvěřitelných 39 tun?

Před výstavbou bylo nutné vypracovat dva staticko-dynamické posudky a připravit vlastní prostor, aby se zabránilo přenosu vibrací do budovy a podzemních garáží

2) ...má naprogramovanou choreografii v délce 40 minut?

Pokud chcete vidět všechny proměny Kafkovy hlavy, musíte vydržet 40 minut. Po uplynutí této doby následuje krátká pauza a celý proces se opakuje.

3) ...měří 10,6 m i s podstavcem?

4) ...bylo potřeba neskutečných 8 900 hodin práce na její vývoj, konstrukci a montáž?

5) ...je pokryta 1 500 m² nerezového plechu zrcadlového lesku?

6) ...průměr sochy je 6,06 m?

www.quadrio.cz

NA PÁR ŘÁDCÍCH

NA HRADĚ...

Přednášky v rámci XXXVII. části přednáškového cyklu: 6. 10. – Restaurování Královské hrobky v katedrále sv. Víta, Mgr. Petr Měchura, od 17. hod. 20. 10. K. Roškot o Královské hrobce a ostatních projektech na Pražském hradě a v Praze, Ing. arch. Z. Lukeš, od 17. hod.

...I V PODHRADÍ

Skleněné poklady. Výstava děl pro benefiční aukci na podporu dětí a mládeže v Centru sklářského umění v Sázavě. Výstava do 13. 10., otevřeno út–ne 10–18 hod. Benefiční aukce: 13. 10. od 19 hod., Novoměstská radnice. **► Dnes provází Minor.** Herci divadla provedou návštěvníky Novoměstské radnice tak trochu jiným způsobem. 1., 9. a 23. 10. Začátek prohlídek v 15 hod., 23. 10. v 10 hod. Omezený počet účastníků. **► Novoměstský krajáč.** Již po páté se představí řemeslníci a farmáři ze všech koutů Čech, Moravy a Slezska. Těšit se můžete i na doprovodný program pro celou rodinu. 22. 10. Otevřeno 10–18 hod. Novoměstská radnice.

GALERIE HMP

František Bílek a Stanislav Sucharda Tváří v tvář. Cyklus přednášek věnovaný dvěma předními osobnostem českého sochařství přelomu 19. a 20. století. Přednáší historik umění M. Krumholz. 12. 10. od 8 hod. v Bílkově vile: Sochař a jeho klientela. 19. 10. v 17.30 hod. komentovaná prohlídka Suchardovy vily.

NÁRODNÍ GALERIE

Nové výstavy ve Veletržním paláci: Against Nature: Mladá česká umělecká scéna; Startpoint 2016 – Cena pro diplomanty evropských uměleckých škol; Cena Jindřicha Chalupského / Finále 2016; Americká grafika tří století z National Gallery of Art ve Washingtonu; Třetí mysl. Jiří Kovanda a (Ne) možnost spolupráce; Moving Image Department VI. kapitola: Vnitřní životy (čas); Introducing Megan Clark: Somatic; Poetry Passage#4: Já jsem ústa. **► Výtvarná dílna pro mládež 14+:** Nové variace z Nového světa. Netradiční variace na tradiční grafické techniky. 22. 10., 13–17.30 hod.

NA VÝSTAVU

První pražské kinoprojekce a čas zániku kin objektivem Martina Plitze. Fotografie připomenou 120. výročí prvních filmových projekcí i posledních promítání. 18. 10. – 31. 12. Muzeum hl. m. Prahy. **► Rudolf Riedlbauch – Obrazy.** Retrospektivní výstava akademického malíře. Trvá do 14. 10. Galerie v přízemí, otevřeno út–ne 10–18 hod. Novoměstská radnice.

NA KONCERT

Stylové večery 2016 – Barokní perly. Předposlední koncert orchestru Harmonia Praga pod taktovkou Š. Britvíka, s průvodním slovem M. Vilímce. Zazní Bach, Händel a italské baroko. 6. 10. od 19.30 hod. Novoměstská radnice. **► Cancioneta Praga** – zahajovací koncert sezóny 2016/2017. Ženský sbor přednese nejznámější písně z celého světa, spirituály i klasická sborová díla. 8. 10. od 19 hod. Vstupné 250 Kč. Novoměstská radnice. **► Vosková desítka** – mužská vokální skupina VOSK slaví 10 let své úspěšné existence, zazní to nejlepší z vokální hudby 20. a 21. st. a populární hudba 60.–90. let. 25. 10. od 19.30 hod. Novoměstská radnice.

ZA ROHEM

Pohádkový víkend: 8. 10., 10–17 hod. Pohádková sobota s rytířem Janem ze Chval a Studiem Kamarád a 13–17 hod. historické slavnosti na nádvoří. 9. 10., 10–17 hod. Pohádková neděle s princeznou Koloběžkou I. a Studiem Kamarád. Chvalský zámek.

NA VÝLET

Chaloupka na vršku a jiné pohádky z ateliéru Šárky Vaňkové. Výstava loutek a dekorací z českých animovaných pohádek. Polabské muzeum Poděbrady. Trvá do 30. 10. **► Ve znamení tří deklarací** – putovní výstava přibližuje postoje šlechty v ČR v roce 1938 a za následné okupace, a to na konkrétních osudech rodů, které stály u vzniku deklarací proklamujících podporu českému státu a národu. Út–ne 9–16 hod. Do 31. 10. Zámek Dobříš. **► Zámecké slavnosti** – Hubertova jízda, ukázky jezdeckého umění, jízdy dětí na koních a voze, koncert lesních rohů, přehlídka veteránů, řemesla, divadlo a dílničky pro děti, obrazy koní, dobová móda. Občerstvení zajištěno. 8. 10. Zámek Kačina.

NEBE NAD HLAVOU

Večer nízko nad jz projde *Venuše* Váhami a 30. 10. se dostane do konjunkce se *Saturnem*, který stále zůstává ve Štíru. *Mars* před nimi prchá souhvězdím Štřelce. Ráno nad v je *Merkur* v první polovině měsíce pod Lvem a *Jupiter* ve druhé polovině měsíce nízko v Panně. Ráno 19. 10. se mírně ubývající *Měsíc* přibližuje k Aldebaranu (alfa Býka), 25. 10. se dostane do konjunkce s hvězdou Regulus (alfa Lva) a 28. 10. můžeme pozorovat, jak se jeho úzoučký srpek přibližuje k Jupiteru. V novu bude 1. a 30. 10., úplňk připadá na 16.10. Do přízemí se dostane 17. 10., do odzemí 31. 10. **► Říjnové meteory** nejspíš patří k *Orionidám*. Jsou velmi rychlé, s maximem 21.10. *Slunce* vstoupí do znamení Štíra 23. 10. V neděli 30.0. si přispíme, ze 3h SELČ se vrátíme na 2h SEČ.

wi, OS

Distribuci Listů Prahy 1 podporuje Městská část Praha 1

